

A többi: két nagyméretű faragott, csiszolt négyszögletes kőtömb és egy nagyméretű négyszögletes véséssel ellátott sztélébázis. A kövek két vagy három Kr. u. 2–3. századi római síremlékhez tartozhattak. Az egyik feliratos kőemléken megfigyelhető másodlagos vésésnyomok arra utalnak, hogy ezeket a köveket még az antikvitásban újra felhasználták.

A terepen végzett elsődleges, csak vizuális megfigyelés alapján valószínűnek tűnik, hogy a kőemlékeket helyben fordította ki a markoló.

2009. március 30-án újabb helyszíni szemlét végeztünk, melyen a gépkezelő azt nyilatkozta, hogy a kövek a feltöltésből kerültek elő. A földmunkákat a BTM régészeti megfigyelése mellett folytatták.

A megfigyelés keretében 2009. április 1-jén megvizsgáltam a kövek előkerülésének helyét. A telken a kövek előkerülési helyén egy mintegy 6, 5 m hosszú, DDNy-ÉÉK irányú, mintegy 2 m magas metszefalat tisztítottunk meg. Bár a metszefalban valóban jól megfigyelhető a gépkezelő által említett modern feltöltés, a gépi munka jelentős mértékben helyi rétegeket is érintett, tehát igen nagy a valószínűsége annak, hogy a kőtömböket a helyi humuszos, agyagos rétegből fordította ki a gép, azaz azok nem a feltöltéssel kerültek ide. A helyi rétegekben megfigyelhető beásások történeti korúak lehetnek.

LASSÁNYI GÁBOR – BESZÉDES JÓZSEF

93. Budapest, XI. Bercsényi út (KÖH 63356)

Ró

A Gellért tértől egészen az Október 23. utcáig húzódó kora császárkori (Kr. u. 1–2. sz.) településnek került elő újabb részlete a Bercsényi út lesüllyesztéséhez kapcsolódó, 2009. március 4. és május 2. között végzett feltárásunk során (4275/14–15, 4275/19–20 hrsz.). A mintegy 3000 m² terület átkutatása több mint 200 régészeti jelenséget eredményezett. Némiképp meglepő volt, hogy valamilyen régészeti objektum a római korból származott, más történeti korszak emlékei nem kerültek elő.

A teleprészlet lakóobjektumait a lekerekített sarkú téglalap, vagy kissé ovális formájú, félig földbe mélyített veremházak (lakógödrök) jellemezték. Ezekből hatot tártunk fel. Padlójuk jellemzően döngölt volt, melyeken nem mutatkoztak tapasztásra utaló nyomok. Belsejükben általában nem találtunk cölöplyukakat. Leletanyagukat tekintve a La Tène D hagyományú kerámia és a közönséges római provinciális áru mellett több ízben előfordultak közép-galliai terra sigillaták, valamint pannoniai pecsételt szürke tálak is.

Sajátos csoportot alkotnak a lakógödrökkel azonos formájú és méretű, félig földbe mélyített objektumok, melyek padlószintjén több (nem egy esetben több száz!), 2–7 cm átmérőjű, változó mélységű karólyukat figyeltünk meg. Ezeket a padlóba leszúrt szövőbot nyomainak tarthatjuk. Összesen négy ilyen jellegű objektum került

elő, közülük az egyikben a gödör két rövidebbik végének közepén egy-egy ferdén leásott cölöplyukkal.

Több edényégető kemencét sikerült feltárni. Valamennyi a kör, vagy körte alaprajzú, kettős tüzelőterű, közép bordás típust képviselte. Az egyik kemence rostélya fölötti betöltésből *planta pedis*be foglalt DEVSO F fenékbélyeges pecsételt tál töredéke került elő.

További két edényégető kemencét egy közös munkagödörből tápláltak, rostélyaik nem maradtak meg, a tüzelőterben kerültek elő darabjaik. Egy másik kemence alját rendhagyó módon, lapos kövekkel rakták ki.

Gazdag leletanyag került elő a településen feltárt négy földkútból, melyek bélését hordódongákkal oldották meg, az egyik aljából sikerült megmenteni ezek maradványait.

A településen egyetlen kőépítményre utaló kisebb falszakaszt találtunk. A mészkövekből rakott, átlagosan 50 cm széles fal Ny–K tájolású volt. Az egykori kőépítmény kiterjedése és funkciója nem állapítható meg.

Feltárásunk során előkerült egy kövezett út is. Az ÉNy–DK irányú utat, főként fehér, kisebb részt sárgás színű tört mészkövekből készítették, a kövek között sóderozást figyeltünk meg. Eredeti szélessége 3 m lehetett. Átvágása során a kövek közül Hadrianus-érem került elő. Az út D-i szélén, azzal párhuzamosan egy csaknem 2 m széles, ívelt aljú árok futott, amely talán csapadékelvezetőként funkcionált. A most feltárt kövezett út a Budai Skála parkolójában 2007-ben dokumentált 3,5 m széles, É–D-i irányú, többperiódusú sóderes út egyik bekötőútja lehetett. A bekötőutak megléte a település szerkezetére és „oldalirányú” kiterjedésére is fontos adattal szolgál.

A leletanyagból kiemelkedik Minerva istennő bronzból készült büsztje, amely alsó részének kiképzése alapján bútor-, esetleg kocsidíszként szolgálhatott.

BESZÉDES JÓZSEF

94. Budapest, XI. Építész utca (KÖH 73043)

B

Az utcában, a Fehérvári út és a Szerémi út közötti szakaszon nyílt árkos technikával végezték a főgyűjtő csatorna új nyomvonalának kialakítását (43627; 43779 hrsz.). A mintegy 3 m széles és 4,5 m mély munkárokban az Építész utca Fehérvári út és a Karcag utca közé eső szakaszán régészeti lelet, vagy objektum nem került elő.

Az Építész utca 7. sz. és a Fegyvernek utca sarka közti szakaszon előkerültek őskori településjelenségek, amelyeket a leletanyaguk alapján a korai és középső bronzkorra keltezhetünk. Az említett szakaszt a kivitelezői munka részleges leállításával, megelőző feltárás keretében bontottuk ki szeptember és október folyamán.

Munkánk során több mint 40 régészeti objektumot sikerült feltárunk, amelyek főként a korai bronzkorból, kisebb részben a középső bronzkorból származtak.